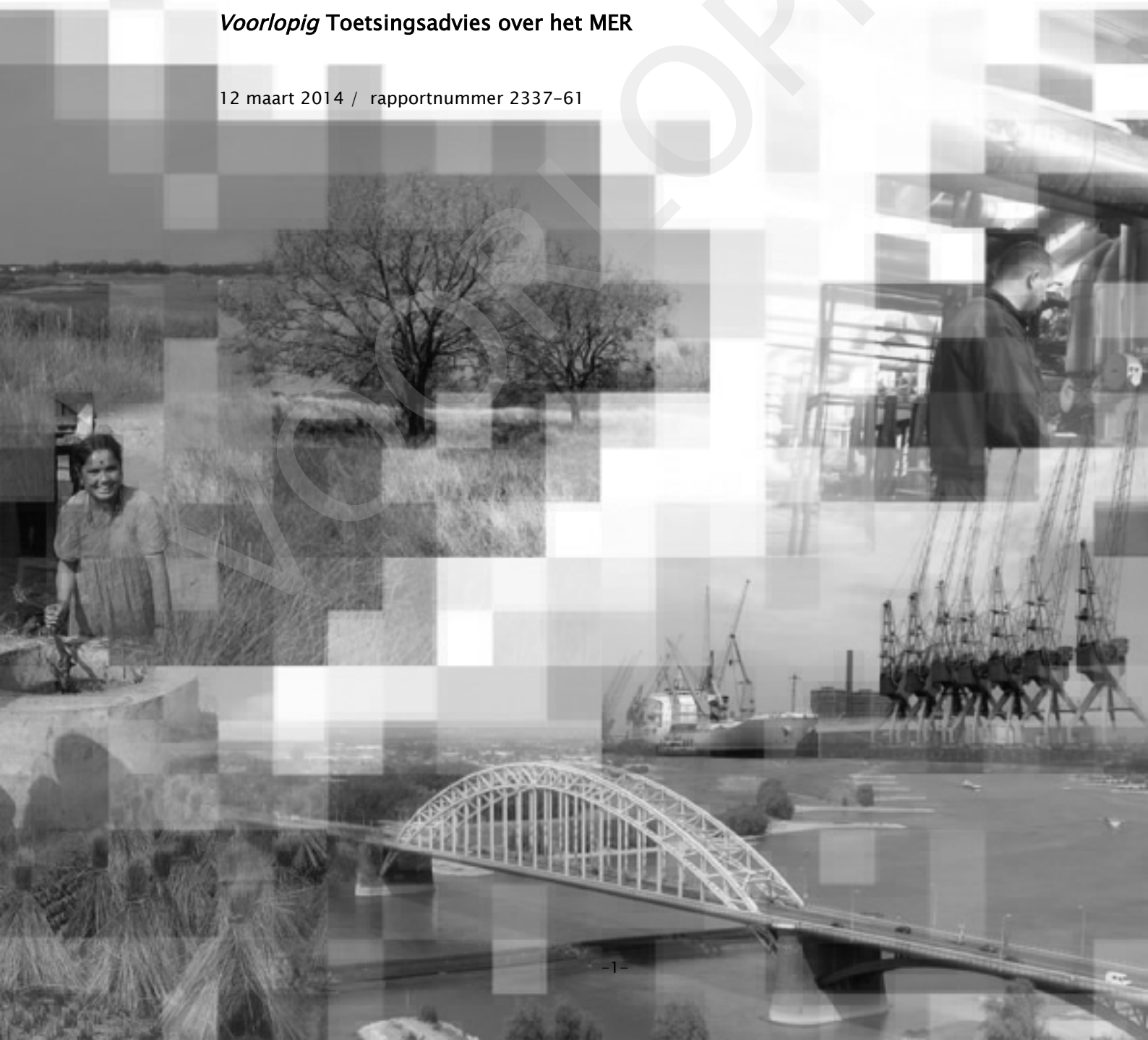

Vergistingsinstallatie aardappel- en groentenverwerkend bedrijf PEKA Kroef BV te Odiliapeel

Voorlopig Toetsingsadvies over het MER

12 maart 2014 / rapportnummer 2337-61

1. Oordeel over het milieueffectrapport (MER)

Het bedrijf Peka Kroef, gevestigd in Odiliapeel, wil zijn productie van vooral aardappelproducten uitbreiden met ongeveer 50% tot 150.000 ton eindproduct per jaar. Daarnaast worden een vergistinginstallatie en een biomassa-energiecentrale (BMEC) gebouwd om deels in de energie- en warmtebehoefte van het bedrijf te voorzien. Om die ontwikkelingen mogelijk te maken moet het bestemmingsplan worden aangepast en moet een omgevingsvergunning voor de BMEC worden verleend. De planwijziging en de vergunningaanvraag worden gecoördineerd behandeld. Ter onderbouwing van een besluit over het plan is een milieueffectrapport opgesteld. Het college van burgemeester en wethouders zijn het bevoegde gezag voor de omgevingsvergunning en de raad is dat voor de vaststelling van het bestemmingsplan. In dit advies spreekt de Commissie voor de milieueffectrapportage (hierna 'de Commissie'¹) zich uit over de juistheid en de volledigheid van het MER.

Het MER vergelijkt mogelijke uitbreidingslocaties in de omgeving van het bedrijf en beschrijft gedetailleerd de effecten van de voorgenomen bedrijfsaanpassingen en -uitbreidingen op het woon- en leefklimaat, op de natuur en op de landschappelijke en cultuurhistorische waarden. Die effectbeschrijving is ook gestructureerd samengevat. Daar staat tegenover dat het MER weinig inzicht biedt in de processen en emissiebronnen die deze effecten veroorzaken. Voor zover hierover in de bijlagen bij het MER informatie is opgenomen, is deze moeilijk te interpreteren en soms tegenstrijdig.

Verder constateert de Commissie dat de recent vergunde activiteiten met elkaar samenhangen² en dat slechts voor een deel ervan ruimte is in het vigerende plan. Voor de BMEC geldt dat ze zowel vergund als planologisch ingepast moet worden. Dit alles leidt tot een ongebruikelijke afbakening van het voornemen en de referentiesituatie en tot beschrijvingen van milieueffecten die moeilijk te vergelijken zijn met analyses die voor die recente vergunning zijn uitgevoerd. Tenslotte draagt inconsequent gebruik van bepaalde termen niet bij aan een goed begrip van het MER en de achtergronddocumenten.³

Oordeel

De Commissie signaleert een aantal tekortkomingen die opgeheven dienen te worden, wil het bevoegde gezag het milieubelang volwaardig kunnen meewegen bij een besluit over het bestemmingsplan. Wat ontbreekt, is:

- een onderbouwing van de gepresenteerde emissies op basis van de bedrijfsprocessen, voor zowel de huidige als de toekomstige situatie⁴;
- een analyse van de kans op en de gevolgen van storingen van de aanwezige en te bouwen installaties voor, bijvoorbeeld, de geuremissies;

¹ De samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens vindt u in bijlage 1 bij dit advies of op www.commissiener.nl.

² Zie motivering voornemen (par. 2.5 van het MER). De vergister en fabriek 3 zijn verder onderwerp van één vergunning.

³ Zo worden naast de termen 'digestaat' en 'slib' ook ten onrechte de termen 'compost' en 'zwarte grond' gebruikt voor het residu uit de vergisting.

⁴ Massa-, water- en energiebalansen naast emissiepunten en emissiereducerende voorzieningen.

- een ecologische analyse van de mogelijke gevolgen van een extra emissie van NO_x voor alle Natura 2000-gebieden in het studiegebied en een beschrijving van de wijze waarop eventuele effecten van deze toename worden voorkomen.

De Commissie acht dit essentieel voor de besluitvorming omdat nu onzeker is of de randvoorwaarden die uit het MER naar voren komen aansluiten bij de beoogde bedrijfsvoering en omdat onduidelijk is of significante gevolgen voor Natura 2000-gebieden zijn uit te sluiten. Daarom adviseert ze om eerst een aanvulling op het MER op te stellen en pas daarna een besluit te nemen.

2. Gesignaleerde tekortkomingen

In dit hoofdstuk licht de Commissie haar oordeel toe en doet zij aanbevelingen voor de op te stellen aanvulling. Deze aanbevelingen zijn opgenomen in een tekstkader. Het uitvoeren van deze aanbevelingen is essentieel wil het bevoegde gezag het milieubelang volwaardig kunnen meewegen bij het besluit over het bestemmingsplan dat de aanpassing en uitbreiding van Peka Kroef mogelijk moet maken.

2.1 Relatie tussen bedrijfsprocessen, emissies en immissies

De beschrijving van de bedrijfsprocessen is onvoldoende inzichtelijk om te kunnen beoordelen of de gepresenteerde emissies correct zijn. Het gaat daarbij om emissies naar lucht en water, en om de geluidbelasting voor de omgeving. De vertaling van emissies naar immissies en blootstelling kan de Commissie wel duiden. De Commissie illustreert het door haar gesignaleerde tekort aan de hand van enkele voorbeelden.

Voor de geuremissies uit de vergisting wordt alleen een totaalemissie gepresenteerd, veroorzaakt door het slibbehandelingsgebouw en de slibcontainers. Onduidelijk is op basis van welke processen (activiteiten) en daarbij horende geuremissiekentallen deze totaalemissies zijn berekend.

Ook voor de aardappelproductie is het geuronderzoek onduidelijk en onsamenhangend. Er ontbreekt een eenduidige overzichtstabel die zowel voor de huidige als voor de toekomstige situatie per productielijn en installatie aangeeft welke productiecapaciteit, geurconcentratie, debieten, geuremissie en emissieduur zijn gehanteerd en hoe het gebruikte geurkental tot stand is gekomen. Het geurrapport in het MER refereert aan het rapport van Colsen uit 2007 waarin alleen de toekomstige situatie is beschreven en niet de huidige. Bovendien wijkt de toekomstige situatie uit de bijlage af van de toekomstige situatie in het MER. Enkele voorbeelden van inconsistenties zijn:

- Volgens bijlage 3.1 van het geurrapport bedraagt de productiecapaciteit van fabriekshal 2 in de huidige situatie 4,5 ton/uur en de geuremissie 7261,9 Ou/s. Volgens bijlage 3.2 daalt de productie in toekomstige situatie naar 4 ton/u en stijgt de geuremissie naar 8816 Ou/s (som van ruimtelucht + kook-koellijn).
- Stoomschiller lijn 1 emitteert 1027,8 OU/s bij een productie van 11 ton/u en een stoomschiller van 4 ton/u daarentegen 680,6 Ou/s, of ongeveer twee maal zo veel per produc-

tie-eenheid. Onduidelijk is waarop dit is gebaseerd. Het gebruikte geurrapport van TNO is niet bijgevoegd, zodat niet herleidbaar is hoe de uurgemiddelde emissies zijn afgeleid uit metingen aan kortdurende emissies met een zeer hoge geurconcentratie en een klein debiet. Omdat de nieuwe stoomschiller dicht bij de aanwezige woningen wordt gepositioneerd is het belangrijk dat duidelijk is in hoeverre de geuremissies van de stoomschillers zijn onder- of overschat.

De Commissie vindt het essentieel dat nader wordt onderbouwd welke geplande, technische veranderingen maken dat de huidige productie-installaties in hal 2 minder geur zullen afgeven dan de installaties in hal 1, en dat in de toekomstige installatie in fabriekshal 3 minder geur zal vrijkomen.

Ook de geluidberekeningen zijn moeilijk te interpreteren. Zo geeft het akoestisch rapport een aantal transportbewegingen per dag voor de afvoer van het slib. Nergens is echter uitgewerkt hoe dit aantal zich verhoudt tot de geproduceerde hoeveelheid slib. Verder geeft het MER geluidbelastingwaarden die afwijken van de waarden uit het geluidrapport bij de aanvraag Omgevingsvergunning⁵. De bedrijfomschrijvingen suggereren dat dezelfde bedrijfssituatie onderzocht is. Voor diverse immissiepunten treden afwijkingen van 1 tot 5 dB op. Het is niet duidelijk waardoor dit verschil wordt veroorzaakt.

Voor het berekenen van de effecten van de BMEC wordt uitgegaan van de randvoorwaarden die het Activiteitenbesluit stelt. Dit laat onverlet dat het voor de beoordeling van de effecten nodig is om de relatie inzichtelijk te maken tussen enerzijds de in het MER gespecificeerde maximale capaciteit (8,6 MW) en het type brandstof (snoeihout), en anderzijds de (maximale) emissies die daarbij van toepassing zijn.

De Commissie adviseert in een aanvulling op het MER de bedrijfsprocessen van de fabriek, de vergistingsinstallatie en de BMEC in meer detail te beschrijven en die beschrijving te illustreren met inzichtelijke massa- en energiebalansen. Op basis hiervan dienen vervolgens de emissiekentallen in de aanvulling te worden onderbouwd.

2.2 Analyse van storingen

Op verschillende plaatsen in het bedrijf kunnen storingen optreden die leiden tot afwijkende emissies en dus tot tijdelijk hogere blootstellingen en hinder in de omgeving van het bedrijf. In het MER komen de aard, de omvang en de frequentie van die storingen nauwelijks en niet gestructureerd aan de orde. Verder is onduidelijk welke technische en organisatorische maatregelen aanwezig zijn of worden voorzien om storingen en de gevolgen daarvan te beheersen. Naar het oordeel van de Commissie is dat inzicht nodig voor het maken van een juiste inschatting van de gevolgen van het voornemen.

⁵ Akoestische verklaring wijzigingen vergistingsterrein. SPA Ingenieurs, 29 november 2013, kenmerk 20120423.B20131129

De Commissie adviseert in een aanvulling op het MER het volgende op te nemen:

- de storingen die kunnen leiden tot verhoogde emissies uit de aanwezige en te bouwen installaties;
- de kans op en de duur van deze storingen;
- het kwantitatieve effect ervan op emissies;
- organisatorische en technische maatregelen om deze storingen zoveel mogelijk beperken;
- de rol van de fakkel en de verhouding tussen de capaciteit van de fakkel en de maximale biogasproductie.

2.3 Effecten van stikstofemissies voor natuur

In het MER en de 'Ecologische Toetsing Uitbreiding Peka Kroef'⁶ worden de gevolgen geanalyseerd van de extra stikstofemissie die met de uitbreiding van Peka Kroef gepaard gaat, voor de Natura 2000-gebieden in de wijde omgeving van het bedrijf. De analyse richt zich op twee gebieden: de Oeffelter Meent en de Sint-Jansberg. Conclusie van deze analyse is dat andere factoren dan de stikstofdepositie, zoals (herstel van) hydrologische condities, bepalend zijn voor het behouden of realiseren van instandhoudingsdoelstellingen. Voor vijf andere gebieden, waaronder de Maasduinen en Boschhuizerbergen, wordt het optreden van significante effecten uitgesloten op grond van het feit dat ze op grotere afstand van de bron liggen. Daardoor is de stikstofdepositie er lager dan die op de Oeffelter Meent en de Sint-Jansberg.

Naar het oordeel van de Commissie dient voor de vijf laatstgenoemde gebieden per habitattypen te worden verkend in hoeverre de kleine toename van stikstofdepositie leidt tot een ecologische verslechtering als gevolg waarvan de instandhoudingsdoelen in gevaar komen. Alleen op grond daarvan is aan te geven of significante gevolgen zijn uit te sluiten.

Overigens geldt voor de gebiedsanalyse van de Oeffelter Meent en de Sint-Jansberg dat, naar het oordeel van de Commissie, niet voor alle stikstofgevoelige habitattypen en soorten afdoende is aangetoond dat significant negatieve gevolgen zijn uit te sluiten. Als gevolg hiervan, en als gevolg van het buiten beschouwing blijven van de boven genoemde vijf gebieden, is op grond van de Natuurtoets niet zeker dat het bestemmingsplan de natuurlijke kenmerken niet zal aantasten. De Commissie illustreert haar oordeel met enkele voorbeelden.

Voor habitattypen H7120 (galigaanmoerassen), dat in de Sint-Jansberg in een sterk gedegradeerde toestand verkeert, is een behoudsdoel gedefinieerd. Het habitattypen is gevoelig voor vermesting en verzuring⁷ en uit de Ecologische Toetsing komt naar voren dat de achtergronddepositie nu te hoog is en dat nog geruime tijd zal blijven. Onder deze omstandigheden kan elke toename van stikstofdepositie significant negatieve gevolgen hebben, tenzij een habitatspecifieke ecologische analyse aantoont dat die gevolgen zijn uit te sluiten. De analyse

⁶ Het is niet helder welke juridische status dit rapport heeft (voortoets of Passende beoordeling). De Commissie beschouwt het als een Passende Beoordeling van het bestemmingsplan Uitbreiding Peka Kroef zoals bedoeld in artikel 19j lid 2 van de Natuurbeschermingswet. Er blijkt immers sprake te zijn van een toename van de stikstofdepositie door het plan, op Natura 2000-gebieden die al overbelast zijn. Significante effecten zijn dan ook niet op voorhand uit te sluiten.

⁷ Bron: Herstelstrategie H7120, november 2012.

in de Ecologische Toetsing toont dit, naar het oordeel van de Commissie, niet afdoende aan. Als significante gevolgen niet zijn uit te sluiten, dienen mitigerende bron- of effectgerichte maatregelen te worden voorgesteld.

Voor de habitattypen 'glanshaverhooilanden' (H6510) en 'stroomdalgraslanden' (H6120) in de Oeffelter Meent acht de Commissie de conclusies uit de Ecologische Toetsing wel plausibel. Voor deze habitattypen in de Oeffelter Meent geldt dat de achtergronddepositie al over een paar jaren onder de kritische depositiewaarde zal dalen. Verder wordt jaarlijks beheer uitgevoerd waarbij grote hoeveelheden stikstof worden afgevoerd. Significante gevolgen van de berekende toename van de stikstofdepositie zijn hier dan ook uit te sluiten.

De Commissie adviseert in een aanvulling op het MER een gebiedspecifiek effectenonderzoek uit te voeren voor de Natura 2000-gebieden in het studiegebied en daarnaast de ecologische analyses die in de Passende beoordeling voor de Natura 2000-gebieden Jansberg en Oeffelter Meent zijn uitgevoerd, waar nodig opnieuw uit te werken. Voor alle stikstofgevoelige habitattypen en soorten die nu overbelast zijn, zal op grond van een ecologische analyse moeten worden nagegaan of significante gevolgen zijn uit te sluiten. Kan dat niet, dan dienen maatregelen te worden voorgesteld waarmee aantasting van natuurlijke kenmerken van de Natura 2000-gebieden kan worden uitgesloten.

3. Aandachtspunten voor de besluitvorming

De Commissie hoopt met onderstaande aanbevelingen een bijdrage te leveren aan de kwaliteit van de verdere besluitvorming. De opmerkingen in dit hoofdstuk hebben geen betrekking op essentiële tekortkomingen.

3.1 Toepassing van restproducten

Het MER suggereert dat de vergistingsinstallatie een product genereert dat rechtstreeks nuttig toepasbaar is als meststof. Dit is wettelijk niet zonder meer toegestaan: de meststof dient formeel te worden erkend of het materiaal dient een proces van na-compostering te doorlopen om zo een stabiele compost te produceren.

- De Commissie beveelt aan de toepassingsmogelijkheden van het restproduct van de vergisting en de daaraan verbonden randvoorwaarden in de toelichting bij het besluit aan te geven.

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing MER

Initiatiefnemer: college van burgemeester en wethouders van de gemeente Uden en PEKA Kroef BV

Bevoegd gezag: gemeenteraad van de gemeente Uden (voor het plan) en college van burgemeester en wethouders (voor de vergunning)

Besluit: wijzigen van het bestemmingsplan voor Peka Kroef

Categorie Besluit m.e.r.: plan-m.e.r., mogelijk vanwege kaderstelling voor categorie C18.4 en vanwege passende beoordeling

Activiteit: Mogelijk maken van de bouw van een biomassa-energiecentrale en van de uitbreiding van Peka Kroef met een vergistingsinstallatie en een nieuwe fabriekshal

Procedurele gegevens:

adviesaanvraag bij de Commissie m.e.r.: 6 oktober 2009
kennisgeving planMER en beoordelingsnotitie d.d. 26 augustus 2009 in het Udens Weekblad
stukken niet ter inzage gelegd
toetsingsadvies niet uitgebracht
kennisgeving MER in het Udens Weekblad en de Staatscourant van 18 december 2013
ter inzage legging MER: 19 december 2013 t/m 29 januari 2014
aanvraag toetsingsadvies bij de Commissie m.e.r.: 13 januari 2014
voorlopig toetsingsadvies uitgebracht: 12 maart 2014

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

Ir. J.J. Bakker

ir. A.J.F. Brinkmann

ir. W.J. van Doorn

ing. MSc. L.M. de Jong

dr. J. Lembrechts (secretaris)

ir. J. van der Vlist (voorzitter)

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing gaat de Commissie na of het MER voldoende juiste informatie bevat om het milieubelang volwaardig mee te kunnen wegen in het besluit. De Commissie gaat bij het toetsen uit van de wettelijke eisen voor de inhoud van een MER, zoals aangegeven in artikel 7.7 dan wel 7.23 van de Wet milieubeheer, en van eventuele documenten over de reikwijdte en het detailniveau van het MER. Indien informatie ontbreekt, onvolledig of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij dit een essentiële tekortkoming vindt. Daarvan is sprake als aanvullende informatie in de ogen van de Commissie kan leiden tot andere afwegingen. In die gevallen adviseert de Commissie de ontbrekende informatie alsnog beschikbaar te stellen, vóór het besluit wordt genomen. Opmerkingen over niet-essentiële tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen voor zover ze kunnen worden verwerkt tot

duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. De Commissie richt zich in het advies dus op hoofdzaken die van belang zijn voor de besluitvorming en gaat niet in op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Meer informatie over de werkwijze van de Commissie vindt u op www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advies:

- Bestemmingsplan Peka Kroef, Odiliapeel, Plan-MER met 14 bijlagen. SPA ingenieurs, Ede, 26 november 2013
- Regels bestemmingsplan Peka Kroef, Odiliapeel, ontwerp met bijlagen (inrichtingsplan, verbeelding, en toelichtingen). 16 december 2013.
- Aanvraag revisievergunning in het kader van de Wet milieubeheer met bijlagen. Colson b.v., Hulst, 30 september 2010

De Commissie heeft kennis genomen van de zienswijzen en adviezen, die zij tot en met 13 februari 2014 van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Zij heeft deze, voor zover relevant voor m.e.r., in haar advies verwerkt.